

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálíka a sudcov JUDr. Daniela Hudáka, JUDr. Petra Szaba, JUDr. Gabriely Šimonovej, a JUDr. Emila Bdžocha na neverejnom zasadnutí 19. augusta 2014 v Bratislave, v trestnej veci obvineného **Ing. I. D. a spol.**, vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 3T6/2004, prejednal dovolania, ktoré podala obvinená **M. S.**, zastúpená JUDr. I. J., advokátom v K., a obvinený **F. N.**, zastúpený Mgr. P. K., advokátom v Ž., proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. apríla 2012, sp. zn. 3 To 8/2011, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolania obvinených **M. S.** a **F. N.** **o d m i e t a j ú .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 26. februára 2009, sp. zn. 3 T 6/2004, bola obvinená **M. S.** uznaná za vinnú v bode II. a IV. prvostupňového rozsudku z pokračujúceho trestného činu skrátania dane spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 148 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. zák.“) v jednočinnom súbehu s trestným činom neodvedenia dane a poistného spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 148a ods. 1, ods. 3 Tr. zák. a obvinený **F. N.** v bode VIII. prvostupňového rozsudku z pokračujúceho trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a v bode VII. prvostupňového rozsudku z trestného činu podielníctva podľa § 251 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v bode II. obvinení **Ing. I. D.**, **Ing. T. Z.** a **M. S.**

Na žiadosť obvinenej **M. S.** zabezpečil obvinený **Ing. I. D.**, aby obvinený **Ing. T. Z.** vystavil fiktívne faktúry číslo:

- č. X. z 20. decembra 2000 na sumu 1 320 143 Sk,
- č. X. z 20. decembra 2000 na sumu 363 000 Sk,
- č. X. zo 6. decembra 2000 na sumu 1 741 377 Sk,
- č. X. zo 6. decembra 2000 na sumu 724 858 Sk,
- č. X. zo 6. decembra 2000 na sumu 216 304 Sk,
- č. X. z 8. decembra 2000 na sumu 628 615 Sk,
- č. X. z 8. decembra 2000 na sumu 264 259 Sk,
- č. X. zo 7. novembra 2000 na sumu 149 578 Sk,
- č. X. z 2. novembra 2000 na sumu 199 100 Sk,
- č. X. z 8. novembra 2000 na sumu 853 919 Sk,
- č. X. z 30. októbra 2000 na sumu 231 534 Sk,
- č. X. zo 6. novembra 2000 na sumu 1 689 248 Sk,
- č. X. zo 6. novembra 2000 na sumu 1 040 083 Sk,
- č. X. zo 6. novembra 2000 na sumu 840 193 Sk,
- č. X. z 11. októbra 2000 na sumu 418 056 Sk,
- č. X. z 11. októbra 2000 na sumu 340 780 Sk,
- č. X. z 12. októbra 2000 na sumu 2 102 023 Sk,
- č. X. z 12. októbra 2000 na sumu 649 715 Sk,

od dodávateľa I. - S., s.r.o. pre odberateľa A. F. bez reálneho plnenia, tieto faktúry zahrnul daňový subjekt do daňového priznania k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2000 podaného 4. februára 2001 na Daňovom Úrade Kysucké Nové Mesto a do daňových priznaní k DPH za III. a IV. štvrťrok 2000, prijatých 24. októbra 2000 a 24. januára 2001 na Daňovom Úrade Kysucké Nové Mesto, čím došlo ku skráteniu dane z príjmov fyzických osôb o sumu 5 185 224 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 172 118 € a neoprávnenému odpočtu DPH vo výške 1 252 072 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 41 561 €.

v bode IV. obvinení F. S. a M. S.

Spoločným konaním od presne nezistenej doby až do 13. decembra 2001 po vzájomnej dohode vyhotovili fiktívne účtovné doklady za dodávateľa firmu B., s.r.o. za práce a služby, ktoré firmou B., s.r.o. vykonané neboli, tieto účtovné doklady si jednotlivé podnikateľské subjekty zahrnuli do účtovníctva a takýmto spôsobom krátili daň z príjmov fyzických a právnických osôb, keďže si uplatnili výdavky aj za služby a práce,

ku ktorým vôbec nedošlo a na základe týchto faktúr uplatnili si tiež nadmerné odpočty pri dani z pridanej hodnoty. Takýmto spôsobom vyhotovili obvinení fiktívne účtovné doklady pre nasledujúce daňové subjekty:

1/ faktúra č. X. z 16. júla 2001 na celkovú sumu 448 324 Sk z toho DPH 40 757 Sk, f. č. X. z 20. augusta 2001 na celkovú sumu 638 209 Sk z toho DPH 58 019 Sk, f. č. X. z 24. augusta 2001 na sumu 574 035 Sk z toho DPH 52 185 Sk bez reálneho plnenia od dodávateľa firmu B., s.r.o. pre odberateľa M. P. R., ktoré si tento daňový subjekt zahrnul do daňového priznania k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2001 podaného 22. marca 2003 na Daňový úrad Kysucké Nové Mesto a do daňového priznania k DPH za III. štvrt'rok 2001, čím skrátil daň z príjmu fyzických osôb o sumu 602 604 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 20 003 € a neoprávnenne uplatnil odpočet DPH vo výške 150 961 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 5 011 €.

2/ faktúra č. X. z 12. septembra 2001 na sumu 738 177 Sk z toho DPH 67 107 Sk, f. č. X. z 10. októbra 2001 na sumu 533 610 Sk z toho DPH 48 500 Sk, f. č. X. z 11. októbra 2001 na sumu 358 538 Sk z toho DPH 32 595 Sk, f. č. X. zo 17. novembra 2001 na celkovú sumu 824 549 Sk z toho DPH 74 959 Sk, f. č. X. zo 17. novembra 2001 na sumu 155 060 Sk z toho DPH 14 096 Sk bez reálneho plnenia firmou B., s.r.o. pre dodávateľa F. A. K. N. M., ktoré tento daňový subjekt pojal do daňového priznania k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2001 podaného 2. apríla 2002 na Daňový úrad Kysucké Nové Mesto a do daňových priznaní k DPH za mesiace 10/2001 a 11/2001, čím došlo ku skráteniu dane z príjmu fyzických osôb o sumu 762 933 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 25 325 € a neoprávnenému uplatneniu odpočtu DPH vo výške 237 267 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 7 876 €.

3/ faktúra č. X. z 5. novembra 2001 na celkovú sumu 209 994,90 Sk z toho DPH 19 090,19 Sk bez reálneho plnenia firmou B., s.r.o. v prospech odberateľa A. K., ktorá bola zahrnutá do dani z príjmu fyzických osôb tohto daňového subjektu za zdaňovacie obdobie za rok 2001 podaného na Daňovom úrade Žilina 28. marca 2002 a do daňového priznania k DPH za november 2001 podaného 21. decembra 2001, čím došlo ku skráteniu dane z príjmov fyzických osôb vo výške 55 915 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu

činí 1 856 € a neoprávnene uplatnenému odpočtu DPH vo výške 19 091,90 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 634 €.

4/ faktúra č. X. z 29. septembra 2001 na sumu 104 550 Sk z toho DPH 19 550 Sk, f. č. X. z 10. novembra 2001 na sumu 105 165 Sk z toho DPH 19 665 Sk, f. č. X. zo 17. novembra 2001 na sumu 148 000 Sk z toho DPH 29 674,80 Sk bez reálneho plnenia firme B., s.r.o. v prospech odberateľa K. M. - T. K. Ž., ktoré boli daňovým subjektom zahrnuté do daňového priznania k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2001, podané 18. februára 2002 na Daňový úrad Žilina I a do daňových priznaní k DPH za mesiace 9/2001 a 11/2001, čím došlo ku skráteniu dane z príjmov fyzických osôb vo výške 61 488 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 2 041 € a neoprávnenému uplatneniu odpočtu z DPH vo výške 66 890 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 2 220 €.

5/ faktúra č. X. z 27. septembra 2001 na sumu 99 831 Sk z toho DPH 9 076 Sk bez reálneho plnenia firmou B., s.r.o. v prospech odberateľa V., a.s. v prípade zhrnutia do daňových priznaní tejto faktúry by došlo firmou V., a.s. ku skráteniu dane z príjmu právnických osôb vo výške 90 755 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 3 313 € a zahrnutím týchto faktúr do daňového priznania k DPH za mesiac 10/2001 došlo k neoprávnenému odpočtu vo výške 9 076 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 301 €.

6/ faktúra č. X. z 22. októbra 2001 na sumu 397 290 Sk z toho DPH 74 290 Sk, f. č. X. z 15. augusta 2001 na sumu 435 513 Sk z toho DPH 78 663 Sk, f. č. X. z 5. decembra 2001 na sumu 1 537 500 Sk z toho DPH 297 500 Sk bez reálneho plnenia firmou B., s.r.o. v prospech odberateľa firma E. - F. N., pričom zahrnutím do daňového priznania k dani z príjmu fyzických osôb by došlo ku skráteniu dane z príjmu vo výške 330 850 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 10 982 € a zahrnutím týchto faktúr do daňového priznania k DPH za III. a IV. štvrťrok 2001 došlo k neoprávnenému odpočtu DPH vo výške 440 453 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 14 620 €.

v bode VII. obvinení F. S. a F. N.

v presne nezistenom čase v mesiaci december r. 2001 v Ž. na seba previedli odcudzený tovar, a to pánske kožené bundy a dámske kabáty, hoci vedeli, že tento tovar doposiaľ nezistený páchatel' odcudzil v čase od 22.30 hod. 3. decembra 2001 do 10.00 hod. 4. decembra 2001 v obchodnom dome C. Ž., pričom S. na seba previedol najmenej 6 ks kožených búnd v celkovej hodnote 31 059,96 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 1 031 € a obžalovaný F. N. najmenej tri kožené bundy v celkovej hodnote 17 254,77 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 573 €.

v bode VIII. obvinený F. N.

ako predseda predstavenstva spoločnosti V., a.s. Ž. po dohode s obvineným F. S. prijal do účtovníctva fiktívnu faktúru č. X. vystavenú obvinenými F. S. a M. S. 27. septembra 2001 na celkovú sumu 99 831 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 3 314 €, z toho DPH 9 076 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 301 €, bez reálneho plnenia firmy B., s.r.o., čím došlo k neoprávnenému uplatneniu DPH v daňovom priznaní k DPH za mesiac 9/2001 vo výške 9 076 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 301 €,

ako konateľ a majiteľ firmy N. F. - E. po vzájomnej dohode s obvineným S. prijal do účtovníctva fiktívnu faktúru č. X. z 22. októbra 2001 vystavenú obvinenými F. S. a M. S. na sumu 397 290 Sk z toho DPH 74 290 Sk, f. č. X. z 15. augusta 2001 na sumu 435 513 Sk z toho DPH 78 663 Sk, f. č. X. z 5. decembra 2003 na sumu 1 537 500 Sk z toho DPH 297 500 Sk bez reálneho plnenia firmou B., s.r.o., pričom tak si uplatnil nadmerný odpočet v daňovom priznaní k DPH za mesiace 8/2001, 10/2001 a 12/2001 vo výške 440 453 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 14 620 €,

ako predseda predstavenstva spoločnosti V., a.s. po vzájomnej dohode s obvineným Ing. D. prijal do účtovníctva fiktívnu faktúru vystavenú obvineným Ing. T. Z. č. X. z 27. júna 2001 na sumu 516 600 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 17 148 €, z toho DPH 96 600 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 3 207 €, bez reálneho plnenia od dodávateľa A. T., s.r.o., čím uplatnil nadmerný odpočet v daňovom priznaní k DPH za mesiac 6/2001 vo výške 96 600 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 3 207 €.

Krajský súd za tieto trestné činy uložil obvinenej **M. S.** podľa § 148 ods. 5 Tr. zák., s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, na výkon ktorého bola podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradená do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny. Obvinenému **F. N.** uložil podľa § 148a ods. 2 Tr. zák., s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, výkon ktorého obvinenému podľa § 58 ods. 1 písm. a), § 59 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil so skúšobnou dobou 2 (dva) roky. Ďalej obvinenému podľa § 228 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 krajský súd uložil povinnosť nahradiť škodu poškodenému Ing. V. B., bytom Ž., V. T. č. X., vo výške 17 254,77 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 1 031 €. Zároveň bola podľa § 229 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 poškodená strana H. C. S. a.s., T. č. X., P. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaná na konanie o veciach občianskoprávných.

Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 18. apríla 2012, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, vo výroku I. podľa § 258 ods. 1 písm. d), písm. e), písm. f), ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 rozsudkom sp. zn. 3 To 8/2011, zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu u obvinených **M. S.** a **F. N.** (ako aj u iných obvinených) a vo výroku o náhrade škody vo vzťahu k poškodenému Ing. V. B.. Na základe § 259 ods. 3 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 uložil obvineným nasledovné tresty:

Obvinenej **M. S.** uložil podľa § 148 ods. 5, § 35 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, na výkon ktorého bola podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradená do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny.

Obvinenému **F. N.** uložil podľa § 148a ods. 2, § 35 ods. 1, § 53 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. peňažný trest vo výmere 20 000 €. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák., pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, uložil obvinenému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok. Ďalej obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodenému Ing. V. B. škodu vo výške 17 254,77 Sk, čo v prepočte podľa konverzného kurzu činí 573 €.

Odpis rozsudku odvolacieho súdu bol obvinenej **M. S.** a jej obhajcovi doručený 20. júla 2012 (č.l. 23561, zv. 103) a obvinenému **F. N.** a jeho obhajcom 3. augusta 2012, resp. 13. júla 2012 (č.l. 23523, zv. 103).

Krajský súd v Žiline predložil 21. februára 2013 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolania, ktoré podali obvinená M. S., prostredníctvom obhajcu 23. mája 2012 a obvinený F. N., prostredníctvom obhajcu 1. októbra 2012 na Krajskom súde v Žiline proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. apríla 2012, sp. zn. 3 To 8/2011. Domáhali sa ním, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v ich neprospech z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por.

Obvinená M. S. vo svojom dovolaní uviedla k jednotlivým skutkom, ktoré sa jej kládli za vinu, námietky týkajúce sa skutkových otázok. V konaní podľa jej názoru nebolo preukázané, aký dôvod mala na vydanie pokynu na vystavenie faktúr v bode II. prvostupňového rozsudku, nerozumela účtovníctvu a nebola spoločníčkou žiadnej z firiem, ktoré realizovali predmetné obchody. K bodu IV./1 prvostupňového rozsudku obvinená namietala daňovú kontrolu, ktorú k predmetným faktúram naviedol vyšetrovateľ nezákonným spôsobom. Podľa jej názoru bolo z výpovedí svedkov preukázané, že sa jednalo o legitímny obchodný prípad, teda skutok nie je trestným činom, pričom nebola naplnená objektívna a subjektívna skutková podstata daných trestných činov. Predmetné faktúry nevyhotovila. Obdobné tvrdenia uvádzala aj k ostatným skutkom v bode IV. prvostupňového rozsudku (skutok 2/3/4/5/6/).

Obvinená vo svojom dovolaní tvrdila, že svedka F. súd nemohol považovať za dôveryhodného, pretože jeho výpovede boli vyvrátené obvinenými a inými svedkami K., K., G., S., M. a M.. V tomto smere poukázala aj na znalecký posudok PhDr. E. G., v ktorom sa uvádza, že M. F. má sklony meniť výpovede vo svoj prospech, zamlčovať údaje a pôsobiť na okolie. Hodnovernosť jeho výpovede bola spochybnená aj predchádzajúcim konaním v trestnej veci P. (nepravdivosť výpovedí v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 3 T 6/2004). Navyše sa tento svedok liečil na psychiatrii, je teda podľa obvinenej otázne, či vzhľadom na svoj zdravotný stav bol spôsobilý na právne úkony, ktoré vykonával ako konateľ obchodnej spoločnosti B. s.r.o. Rovnako obvinená v podanom dovolaní skonštatovala, že aj výpoveď obvineného Z. bola nepravdivá, zavádzajúca, pričom túto výpoveď vyvrátili svedkovia T., Š., K., G., M., C., D., S. a K.

Obvinená namietala aj nevykonanie navrhnutých dôkazov, a to výsluch svedkov Š. a Ž.. Týmto postupom súd poškodil jej právo na obhajobu a na spravodlivý proces, rovnako

tak aj zásadu kontradiktórnosti a rovnosti strán, keď dôkazy navrhnuté obhajobou, ktoré svedčili v prospech obvinených, neboli súdom vykonané a tento postup nebol žiadnym spôsobom odôvodnený.

Ďalej obvinená poukázala na tú skutočnosť, že obhajca obvineného F. N., Mgr. P., nebol informovaný o všetkých úkonoch, napriek tomu, že riadne a včas o to požiadal. Takýmto konaním neboli rešpektované ustanovenia § 41 ods. 2, ods. 7, § 165 ods. 1, ods. 2, § 198 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006. Rovnako tomuto obhajcovi nebola doručená obžaloba a prvostupňový rozsudok, čím boli porušené ustanovenia § 2 ods. 1, ods. 4, § 89 ods. 2, § 196, § 130 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006. Obhajcovia obvinených v priebehu konania nemali možnosť nahliadnuť do tzv. utajovanej časti spisu, čím došlo k porušeniu § 41 ods. 2, § 65 ods. 1, § 166 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, a tým aj ustanovenia § 2 ods. 1, ods. 4, § 89 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006. V prípravnom konaní malo dôjsť k odpočúvaniu a záznamu telekomunikačných činností, pričom z obsahu spisu nie je zrejmé, či k odpočúvaniu došlo zákonným spôsobom v zmysle § 88 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 a k záznamom, ktoré boli použité ako dôkaz v konaní, neboli pripojené záznamy policajného orgánu v zmysle § 88 ods. 5 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, aj keď tieto záznamy boli súdom použité ako dôkaz, čím boli porušené ustanovenia § 88 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, ods. 6 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, a tým aj ustanovenia § 2 ods. 1, ods. 4, § 89 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006.

Obvinená tvrdila, že dĺžka uloženého trestu je neprimeraná. Podľa jej názoru bolo potrebné na danú trestnú vec aplikovať nový Trestný zákon č. 300/2005 Z. z., ktorý bol priaznivejší pre obvinených. Pri aplikácii tejto zásady je potrebné ju oslobodiť spod obžaloby v zmysle § 226 písm. e) Tr. por. účinného do 1. januára 2006, pretože trestnosť činu kladeného za vinu zanikla vo vzťahu k aplikácii § 148 Tr. zák. Súdny oboch stupňov vôbec neprihliadali na to, že doposiaľ žila bezúhonným životom a nebola trestaná s poukazom, že celé konanie trvalo neprimerane dlho a takáto dĺžka trestného konania nebola ničím odôvodnená a porušila jej práva garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ukladanie trestu po tak dlhej dobe od údajne spáchaného skutku, ktorý je kladený obvinenej za vinu, nemôže plniť účel trestu. Prípravné konanie a konanie pred súdom bolo pre obvinenú dostatočným výchovným prostriedkom.

Z týchto dôvodov v zmysle zásady in dubio pro reo podľa § 2 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 obvinená navrhla oslobodiť ju spod obžaloby v zmysle § 226 písm. a) Tr. por. účinného do 1. januára 2006 a zároveň žiadala dovolací súd o odklad vykonateľnosti uloženého trestu odňatia slobody.

V zmysle § 376 Tr. por. sa k obsahu uvedeného dovolania vyjadril 23. júla 2012 prokurátor krajskej prokuratúry nasledovne:

„Vo vzťahu k napadnutému bodu II. prvostupňového rozsudku je potrebné uviesť, že v prípravnom konaní ani v konaní pred súdom nebolo spochybnené, že by k uskutočneniu zdaniteľného plnenia nedošlo, nebolo však uskutočnené obchodnou spoločnosťou I.- S., s.r.o. K bodu IV-1.-6. prvostupňového rozsudku v tej časti dovolacích námietok, v ktorých sú spomenuté výsledky daňových kontrol, resp. zdôraznená skutočnosť, že druhá strana obchodného vzťahu nebola postihnutá v trestnom konaní (M. K.), je potrebné uviesť, že závery daňových kontrol, resp. rozhodnutia v daňovom konaní, nie sú pre trestné konanie záväzné, a to v prípade, ak existujú rozhodnutia dorubujúce daň, tak aj v prípade, ak sú výsledky daňových kontrol negatívne a k dorubu dane alebo inému sankčnému postihu daňového subjektu nedôjde, a to predovšetkým pre osobitosti trestného konania a dôkazného bremena preneseného na príslušný daňový subjekt.

S námietkami obhajoby týkajúcimi sa nezákonnosti dôkazov odpočúvania a záznamu telekomunikačnej činnosti sa odvolací súd dôsledne zaoberal (rovnako aj námietkami týkajúcimi sa porušenia práv na obhajobu) a zdôvodnil, prečo je potrebné tento vykonaný dôkaz, ktorý navyše nemal prakticky žiadnu relevanciu vo vzťahu k odsúdeniu obžalovaných, považovať za zákonný.

Dovolacie námietky smerujúce k výške uložených trestov už boli zohľadnené v odvolacom konaní, kde tiež došlo k zmierneniu trestu uloženého odsúdenej S. Nakoľko uložené tresty neboli uložené mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, na tieto dovolacie námietky rovnako nie je možné prihliadať, keďže vo veci prezentované dovolacie námietky vôbec nenapĺňajú dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. por. a sčasti smerujú aj proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je možné podať dovolanie.“

Prokurátor preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací bez preskúmania veci dovolanie podľa § 382 písm. c) a písm. f) Tr. por. odmietol.

Obvinený F. N. vo svojom dovolaní namietal zásadné porušenie jeho práva na obhajobu, ktoré videl v tom, že jeho obhajca Mgr. P. nebol o úkonoch v prípravnom konaní informovaný, napriek tomu, že o to riadne a včas požiadal, ďalej mu nebola doručená obžaloba, ako aj napadnutý rozsudok, čím boli porušené ustanovenia § 2 ods. 1, ods. 4, § 41 ods. 2, ods. 7, § 89 ods. 2, § 130 ods. 2, § 165 ods. 1, ods. 2, § 196, § 198 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006. Ďalej upozorňoval na to, že v priebehu prípravného konania bol vzatý do väzby pre skutok, pre ktorý následne nebol ani obžalovaný, čím bolo porušené ustanovenie § 67 Tr. por. účinného do 1. januára 2006. V priebehu konania nemal obvinený, ako aj jeho obhajcovia, možnosť nahliadnuť a oboznamovať sa s celým spisom, pretože do tzv. utajovanej časti spisu nebolo možné nahliadnuť. Odvolací súd sa s touto skutočnosťou náležite nevysporiadal. V prípravnom konaní malo dôjsť k odpočúvaniu a záznamu telekomunikačných činností, pričom z obsahu spisu nie je zrejmé, či k odpočúvaniu došlo zákonným spôsobom v zmysle § 88 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 a k záznamom, ktoré boli použité ako dôkaz v konaní, neboli pripojené záznamy policajného orgánu v zmysle § 88 ods. 5 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, aj keď tieto boli súdom použité ako dôkaz, čím došlo k porušeniu ustanovení § 2 ods. 1, ods. 4, § 88 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, § 89 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006.

Obvinený namietal aj nevykonanie navrhnutých dôkazov, ako napr. konfrontáciu so svedkom F., vyžiadanie kópie záznamu nahrávky rozhovoru svedka P. s F., overenie hodnovernosti svedka F., resp. jeho hospitalizáciu na psychiatrii, nariadenie znaleckého dokazovania znalcom z odboru ekonomiky na preukázanie pravdivosti tvrdení spoločnosti A. S. s.r.o., B. Ďalej upozornil na dĺžku trestného konania, ktorá nebola podľa jeho názoru odôvodnená a primeraná, a to aj vo vzťahu k tej skutočnosti, že v prípade, ak by súd rešpektoval ustanovenia Trestného poriadku o vyhotovovaní písomného rozsudku (pretože ten bol doručený jeho obhajcovi Mgr. K. až 4. apríla 2011, teda dva roky od vyhlásenia rozsudku), ktorým mu bol uložený podmienený trest so skúšobnou dobou 2 (dva) roky, tento trest by už bol vykonaný.

Odôvodnenie rozsudku podľa názoru obvineného neobsahuje odôvodnenie vo vzťahu k výroku o náhrade škody jeho osobou, ale aj to ako sa súd vysporiadal s jeho obhajobou a prečo nevyhovел návrhom na vykonanie ďalších dôkazov.

Obvinený vo svojom dovolaní tvrdil, že výsluchy svedkov v prípravnom konaní boli vykonané v rozpore s ustanoveniami § 92 ods. 2, ods. 3, § 101 ods. 2, ods. 8 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, pretože svedkovia nemali možnosť sa k veci vyjadriť samostatne, otázky im boli kladené priamo, čím boli porušené aj ustanovenia § 2 ods. 1, § 89 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 a pri čítaní výpovede svedka F. aj § 211 ods. 2 písm. a) Tr. por. účinného do 1. januára 2006.

Peňažný trest (20.000 €), ktorý bol obvinenému uložený v konaní pred odvolacím súdom nezohľadňuje jeho osobné a majetkové pomery. Tento trest nie je možné považovať za miernejší oproti pôvodne uloženému podmienenému trestu, čo v dôsledku zamietnutia odvolania prokurátora znamená porušenie zásady zákazu reformatio in peius v odvolacom konaní. Navyše v tomto smere upozorňoval aj na nesúlady písomného vyhotovenia rozsudku a ústne vyhláseného rozsudku, keď na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu 18. apríla 2012 súd vyhlásil, že mu ukladá peňažný trest vo výmere 20.000 - bez uvedenia meny, pričom obvinený mal za to, že, keď peňažný trest iného obvineného (F. S.) bol vyhlásený v slovenských korunách, v rovnakej mene bol vyhlásený rozsudok týkajúci sa jeho osoby.

Obvinený poukázal vo vzťahu k trestnému činu podielníctva na to, že nebol preukázaný úmysel a rovnako ani to, že by kožené bundy pochádzali z trestnej činnosti a v tomto smere namietal opätovne výpoveď svedka F. Vo vzťahu k pokračujúcemu trestnému činu neodvedenia dane namietal predovšetkým tú skutočnosť, že z daňových kontrol, ktoré prebiehali, sa nenašli žiadne daňové pochybenia a neboli spochybnené ani vykonané stavebné práce a dodané tovary - prenosné wc kabíny, rovnako tak nebolo spochybnené sprostredkovanie, ku ktorému reálne došlo (V. B. stavebné práce X., E. B. wc papier a roztok FA X., V. A. T. sprostredkovanie X.), preto sa nemohlo jednať o fiktívne faktúry. Na predmetné faktúry boli podané dodatočné daňové priznanie na DPH, o čom svedčí aj správa A. S. s.r.o. a výpovede svedkov z Daňového úradu Žilina. Navyše dovolateľ poukazuje na to, že páchatelom trestného činu podľa § 148a Tr. zák. je špeciálny subjekt - platiteľ dane, pričom v žiadnom prípade osobou povinnou platiť daň a ani platiteľom dane nie je štatutárny zástupca právnickej osoby. Z toho teda obvinenému vyplýva záver, že on ako fyzická osoba

nemá trestnú zodpovednosť za neodvedenie dane - platiteľa dane, ktorým v tomto prípade bola právnická osoba, teda spoločnosť V. a.s. (rovnaké tvrdenia aj v prípade ostatných dielčích skutkov v bode VIII. prvostupňového rozsudku). Podľa názoru obvineného sa o fiktívnu faktúru nemohlo jednať ani v prípade sprostredkovania X. pretože k tomuto sprostredkovaniu reálne došlo, dôkazom čoho je aj uzatvorená zmluva (konateľ T., ktorý túto zmluvu podpísal). Ďalej obvinený poukázal na to, že v rámci konania bol predložený dôkaz, že faktúry FA. (E. B. wc kabíny) a FA X. (E. B. M.) neboli predmetom daňového priznania na DPH, čo potvrdila aj svedkyňa B. (vyjadrenie A. S. s.r.o.), takže je nesporné, že si odpočet DPH z tejto faktúry neuplatnil. Rovnako je dôležitá skutočnosť, že F. N. E. bol štvrtročným platcom DPH, nemohol si teda uplatniť odpočet DPH za mesiac 10/2001, 12/2001, pretože v takomto prípade sa nepodávalo daňové priznanie na DPH mesačne, ale štvrtročne v zmysle § 40 ods. 2 prvá veta zákona č. 289/1995 Z.z. o dani z pridanej hodnoty.

Ďalej upozornil na to, že pri tomto trestnom čine bolo potrebné na jeho osobu aplikovať zákon priaznivejší, a to nový Trestný zákon účinný od 1. januára 2006. Podľa § 86 písm. e) Tr. zák. účinného od 1. januára 2006 trestnosť trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 zaniká, ak splatná daň bola zaplatená najneskôr nasledujúci deň po dni, keď sa páchatel' po skončení vyšetrovania mohol oboznámiť s jeho výsledkami. Z vykonaného dokazovania, a to najmä vyjadrenia príslušných daňových úradov vyplynula skutočnosť, že už v čase prípravného konania daňové úrady u daňových subjektov F. N., ako aj V. a.s. potvrdili skutočnosť, že neevídujú žiadne nedoplatky na daniach voči týmto subjektom.

Z vyššie uvedených dôvodov preto obvinený F. N. navrhol jeho dovolaniu v celom rozsahu vyhovieť.

V zmysle § 376 Tr. por. sa k obsahu uvedeného dovolania vyjadril 22. októbra 2012 prokurátor krajskej prokuratúry nasledovne:

„Obhajcovia obvineného Mgr. P. K. a Mgr. J. P. pôsobia v rámci jednej advokátskej kancelárie s rovnakým sídlom (V. O. X.), pričom spoločne pôsobili aj v čase trestného konania vedeného proti F. N.. Mgr. J. P. bol nepochybne informovaný o postupe v trestnom konaní, o ktoré sa osobitne nezaujímal, keďže vecou sa v rámci vnútorného rozdelenia úloh v rámci jednej advokátskej kancelárie zaoberal iný obhajca, teda Mgr. P. K.

Vo vzťahu k ďalšej dovolacej námietke poukazujúcej na to, že sa obhajobe upierala možnosť nahliadať a oboznamovať sa s celým spisom, teda aj s jeho utajovanou časťou, je potrebné zdôrazniť, že dovolateľ neuvádza, kedy, kde a akým spôsobom sa domáhal nahliadnutia do tejto časti spisového materiálu, ale na túto prax len všeobecne poukazuje. Skutkové a právne závery súdu sa neopierajú o túto časť spisového materiálu a táto nemá žiadny podklad vo výroku o vine a treste vo vzťahu k obvinenému F. N.. Rovnako tak aj skutočnosti zistené v rámci odpočúvania a záznamu telekomunikačných činností nepredstavujú dôkaz, o ktorý by sa opieralo rozhodnutie o vine a treste obvineného F. N..

Skutočnosť, že odsúdený mal byť v priebehu prípravného konania vzatý do väzby pre iný skutok, než pre ktorý bol následne obžalovaný, nemá žiadnu právnu relevanciu vo vzťahu k prípadným dôvodom dovolania uvedeným v § 371 ods. 1 Tr. por.

V časti dovolania, kde obvinený namieta uloženie peňažného trestu vo výške 20.000 €, je treba povedať, že došlo k skutkovému omylu na strane dovolateľa. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok sp. zn. 3 To 8/2011 vyhlasoval 18. apríla 2012, teda v čase, kedy jedinou zákonnou menou na území Slovenskej republiky bola mena euro. Okrem toho peňažný trest je miernejší trest ako podmienený trest odňatia slobody, preto k porušeniu zásady *reformatio in peius* v odvolacom konaní nedošlo.

Ďalšie námietky uvádzané obvineným F. N. predstavujú skutkový a právny rozbor veci a smerujú k opätovnej revízii vyhodnotenia dôkazov vykonaných v rámci prvostupňového, ako aj odvolacieho konania.

Rovnako prokurátor nesúhlasil s tvrdením obvineného, že v jeho prípade boli naplnené znaky účinnej ľútosti pri trestnom čine neodvedenia dane a poistného § 277 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006, v zmysle ktorého mal byť predmetný skutok posudzovaný. Z hľadiska potreby posudzovania naplnenia znakov účinnej ľútosti v zmysle § 86 písm. d) Tr. zák. účinného od 1. januára 2006, je potrebné pripomenúť, že k ich naplneniu môže dôjsť len v tom prípade, ak splatná daň a jej príslušenstvo boli dodatočne zaplatené najneskôr v nasledujúci deň po dni, keď sa páchatel o skončení jeho vyšetrovania mohol oboznámiť s výsledkami vyšetrovania. V konkrétnom prípade páchatel neporušil povinnosť daň priznať a zaplatiť, ale jeho konanie smerovalo k neoprávnenému uplatňovaniu nároku na vrátenie

dane z pridanej hodnoty. Ak teda obvinený aj podal dodatočné daňové priznanie, jeho konanie smerovalo len k tomu, aby si vrátenie dane z pridanej hodnoty neoprávnene neuplatňoval. Naplnenie znakov účinnej ľútosti je preto neaplikovateľné k alinei 2 trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 Tr. zák. účinného od 1. januára 2006, ale len k tej časti uvedeného zákonného ustanovenia, v ktorej predpokladom trestnej zodpovednosti páchatel'a je to, že zadrží a neodvedie príjemcovi splatnú daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie, ktoré zrazí alebo vyberie podľa zákona.“

Prokurátor preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, bez preskúmania veci dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolania sú prípustné (§ 368 ods. 1 a ods. 2 písm. h) Tr. por.), boli podané oprávnenými osobami (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne po preskúmaní veci zistil aj to, že podané dovolania je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c) Tr. por.).

Na vysvetlenie tohto záveru treba predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne, t. j. vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná

inštancia. **Dôvody dovolania sú** - v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní - **podstatne užšie**.

Porušenie práva na obhajobu je závažnou, resp. podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je však koncipovaný oveľa užšie, nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva „**zásadným spôsobom**“.

Pri posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného, a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo. Vychádzajúc z toho, právo na obhajobu zahŕňa viacero komponentov a dovolací dôvod v tomto zmysle bude spravidla naplnený pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, pri vykonávaní procesných úkonov smerujúcich k rozhodnutiu vo veci bez prítomnosti obhajcu a pod.

Práva zaručené čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) má obvinený od okamihu vznesenia obvinenia a v nezmenenom rozsahu sa priznávajú aj obžalovanému, odsúdenému, a to až do právoplatnosti súdneho rozhodnutia (bližšie pozri nález Ústavného súdu z 13. júla 2000, sp. zn. III. US 6/2000). Účelom obhajoby je ochrana záujmov občana, ktorý sa stal obvineným, aby boli včas zistené skutočnosti, ktoré ho zbavujú viny alebo zmierňujú jeho vinu. Obhajoba takto prispieva k náležitému objasneniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu vo veci. Postavenie obvineného ako strany v trestnom konaní je posilnené aj jeho právom na obhajobu za pomoci obhajcu - advokáta. Právna úprava určuje niektoré (subjektívne alebo objektívne) závažnejšie prípady, kedy obvinený musí mať obhajcu - prípady nutnej obhajoby (§ 36 a 36a Tr. por.). Uplatnenie práva na obhajobu však nezaručuje oprávnenej osobe dosiahnutie takého rozhodnutia súdu, o ktoré sa usiluje pomocou obhajoby. Účelom práva na obhajobu je poskytnutie príležitosti brániť sa voči obvineniu zo spáchania trestného činu.

Judikatúra EŠLP, ktorá vychádza z čl. 6 Dohovoru, v zmysle ktorého každý, kto je obvinený z trestného činu, má právo obhajovať sa osobne alebo pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, konštatuje, že obhajoba obvineného musí byť predovšetkým skutočná a účinná (rozsudok EŠLP - Pavlenko proti Grécku zo 6. septembra 2007, sťažnosť č. 22021/05, Prehn proti Nemecku z 24. augusta 2010, sťažnosť č. 40451/06, Mayzit proti Rusku z 20. januára 2005, sťažnosť č. 63378/00). Predmetom úpravy čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru vo vzťahu k právu na obhajobu je efektívna právna pomoc obhajcu. Ako vyplýva z citovaného spisu, efektívna právna pomoc bola dovolateľovi N. poskytnutá počas celého trestného konania prostredníctvom obhajcu Mgr. K. Skutočnosť, že o úkonoch podľa trestného poriadku bol vyrozumený len Mgr. K., ktorý má spoločnú advokátsku kanceláriu s Mgr. P., nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. V tomto smere ďalej dovolací súd odkazuje na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu (str. 39). Z uvedeného je zrejmé, že k ujme na práve obvineného N. na obhajobu zásadným spôsobom, nedošlo. Naopak, odvolací súd zohľadnil predmetné pochybenie krajského súdu pri rozhodovaní o treste u tohto obvineného.

Dovolací súd považuje za potrebné v súvislosti s argumentáciou tohto obvineného týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia, uviesť, že súčasťou práva na spravodlivý proces je skutočne i právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Na druhej strane nie je možné uvedené právo vykladať tak, že zaručuje právo obvineného na také rozhodnutie súdu, ktoré zodpovedá jeho predstavám. Napokon aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach uvádza, že uvedené právo nespočíva v tom, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Odpoveď treba dať iba na tie argumenty, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, ktoré zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní a rovnako tak preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne a právne závery súdu prvého stupňa.

Neprípustným v dovolacom konaní je aj namietanie nevykonania navrhnutých dôkazov (ako napr. výsluch svedkov Š. a Ž., konfrontácie s F., overenie jeho hodnovernosti, vyžiadanie kópie záznamu nahrávky rozhovoru svedka P. s F., nariadenie znaleckého dokazovania znalcom z odboru ekonomiky), pretože ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu síce povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú, avšak nemožno úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo. Námietky v tomto smere môže procesná strana uplatniť v rámci odvolacieho konania. V tomto smere je treba poukázať na to, že uznesením na hlavnom pojednávaní konanom 19. januára 2009 boli návrhy obhajcov na doplnenie dokazovania zamietnuté (č. l. 22903, zv. 100).

Právo na obhajobu obvinených nemôže byť porušené ani tým, že súd, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, hodnotí dôkazy ináč, než je predstava obvinených alebo inej strany v konaní.

Obaja obvinení zhodne namietali aj tú skutočnosť, že ich právo na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom aj tým, že nemali možnosť nahliadnuť do utajovanej časti spisu. Okrem samotného tvrdenia obvinených o údajnom odopretí nahliadať do niektorých častí spisu, nie je možné predmetné tvrdenie žiadnym spôsobom verifikovať. Po preskúmaní spisového materiálu dovolací súd zistil, že obhajcovia obvinených mali možnosť nahliadať do spisu, čo vyplýva aj z úradných záznamov.

Najvyšší súd aj v tejto súvislosti preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že námietku obvinených, že v konaní bolo zásadným spôsobom porušené ich právo na obhajobu, nie je možné akceptovať.

Dovolanie možno podať aj vtedy, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.). V tejto súvislosti obaja obvinení namietali „nezákonne získaný záznam telekomunikačnej činnosti a absenciu písomných záznamov v zmysle ustanovenia § 88 ods. 5 Tr. por.“. Dovolateľ N. navyše tvrdil, že výsluchy svedkov v prípravnom konaní boli vykonané nezákonne. Vo

vzťahu k výpovedi svedka F. namietal, že jeho výpoveď bola prečítaná podľa § 211 ods. 2 písm. a) Tr. por. účinného do 1. januára 2006.

Podľa § 89 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, za dôkaz môže poslúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo bolo získané zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Za zákonný spôsob získania dôkazu z dôkazných prostriedkov v zmysle citovaného ustanovenia, treba považovať jednak splnenie formálnych, t.j. procesných podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom alebo iným osobitným zákonom na vykonanie konkrétneho dôkazu a jednak splnenie obsahových (materiálnych) podmienok, t.j. aby úkon - použitý dôkazný prostriedok na vykonanie resp. získanie dôkazu bol zameraný na zistenie tých skutočností, na ktoré zameraný a použitý môže byť.

Výsluchy obvinených a svedkov z prípravného konania boli vykonané aj na hlavnom pojednávaní v konaní pred prvostupňovým súdom v súlade so zákonom, najmä pri uplatnení zásad priamosti, ústnosti a bezprostrednosti. Zásada bezprostrednosti uvedená v § 2 ods. 12 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (§ 2 ods. 19 Tr. por.) stanovuje, že pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak. Súd teda prihliada len na tie skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, opiera sa o dôkazy, ktoré boli pred súdom vykonané a rozhoduje len na základe týchto dôkazov. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že dovolací súd preskúmal aj tvrdenie obvineného N. o tom, že „výsluchy svedkov v prípravnom konaní boli vykonané v rozpore so zákonom“, a zistil, že niektoré zápisnice o výpovedi svedkov v prípravnom konaní obsahovali len vyjadrenie svedka k poučeniu, bez samotného vyjadrenia k predmetu výsluchu, za ktorým bezprostredne nasledovali otázky vyšetrovateľa (M. Z., B. M. a i.), tieto však nemali vplyv na rozhodnutie prvostupňového súdu, a to najmä čo sa týka dovolateľa F. N., ktorú predmetnú skutočnosť namietal. Na druhej strane, v prípade výsluchov, kde svedkovia po poučení vo svojom vyjadrení uviedli, že „k veci nemám, čo povedať“, prípadne „budem odpovedať na otázky vyšetrovateľa“ je potrebné uvedené prehlásenie považovať za možnosť sa samostatne vyjadriť k predmetu výsluchu v zmysle § 101 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006.

Dovolací súd preskúmal namietané zápisnice o výsluchu svedkov, ktorí mali vplyv na rozhodnutie o vine a treste u obvineného F. N. a dospel k záveru, že v prípade týchto boli

splnené všetky náležitosti predpísané Trestným poriadkom pre výsluch svedkov, teda tieto zápisnice obsahovali aj monologickú časť, v ktorej sa mali možnosť samostatne vyjadriť.

Podľa § 211 ods. 2 písm. a) Tr. por. účinného do 1. januára 2006 sa zápisnica o výpovedi spoluobžalovaného alebo svedka prečíta aj vtedy, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a taká osoba zomrela alebo sa stala nezvestnou, pre dlhodobý pobyt v cudzine alebo na neznámom mieste nedosiahnuteľnou, alebo ochorela chorobou, ktorá natrvalo alebo na dohľadný čas znemožňuje jej výsluch.

Svedok M. F. zomrel 9. marca 2003, pričom obžaloba bola na súd podaná až 31. mája 2004, z čoho teda logicky vyplýva, že tento svedok na hlavnom pojednávaní vypočutý ani nemohol byť. Po preskúmaní dovolací súd zistil, že výpoveď tohto svedka, ktorého výsluch v prípravnom konaní bol vykonaný zákonným spôsobom, mohla byť prečítaná v zmysle vyššie citovaného ustanovenia.

Dovolací súd po preskúmaní tajnej prílohy spisového materiálu konštatuje, že namietaný záznam telekomunikačnej činnosti je dôkaz získaný zákonným spôsobom, tak ako uviedol už aj odvolací súd na str. 40 druhostupňového rozhodnutia.

Vo vzťahu k úradným záznamom vyhotoveným k prepisom odtajnených telefonických hovorov nachádzajúcich sa v zväzku č. 88 vyšetrovacieho spisu, je treba poukázať, že v každom tomto prepise je uvedený dátum a čas jeho vyhotovenia, pričom za týmto prepisom nasleduje úradný záznam vyšetrovateľa PZ o vykonanej lustrácii so zistenými osobami účastníckej telefonickej stanice. Ďalšia časť záznamov sa nachádza aj v utajovanej prílohe spisu z 15. februára 2002 s uvedením subjektu, ktorý vyhotovil konkrétny záznam, dátumu a času jeho vyhotovenia a obsahu podstatnej informácie z telefonických odposluchov v zmysle ustanovenia § 88 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006. Napriek niektorým procesným nedostatkom v predmetných úradných záznamoch, tieto nespôsobujú nezákonnosť dôkazu získaného odpočúvaním telefonických hovorov - záznamu, tak ako si to predstavujú obvinení. Na záver je treba poukázať na to, že tieto netvorili podklad pre rozhodnutie o vine a treste dovolateľov, preto sú z pohľadu dovolacieho súdu irelevantné.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať len, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití

iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. **Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.**

Namietanie iných skutočností, ako spochybňovanie vyhodnotenia vykonaného dokazovania, iné hodnotenie skutku oboch dovolateľov predstavuje namietanie skutkových zistení a záverov, čo vyššie citované ustanovenie Trestného poriadku nepripúšťa. Skutkové zistenia (v tomto smere aj hodnotenie vykonaného dokazovania) súdov prvého a druhého stupňa sú pre dovolací súd záväzné a tento nemôže na nich nič meniť. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, prípadne korigovať len odvolací súd.

Záver o tom, či je preukázané zavinenie v zmysle Trestného zákona a v akej forme, tak ako namietal obvinený N., podľa ktorého mu nebol preukázaný úmysel, je síce záverom právnym, avšak ten sa musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania. Dovolací súd nezistil dôvod na pochybnosti o správnom právnom názore súdu prvého i druhého stupňa v tomto smere.

Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu obaja obvinení videli aj v tom, že súdy oboch stupňov mali aplikovať pre nich priaznivejší nový Trestný zákon č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov a v zmysle § 86 písm. e) Tr. zák. účinného od 1. januára 2006 použiť aj ustanovenie o účinnej ľútosti. Obvinený F. N. v tomto smere poukázal na to, že splatnú daň zaplatil.

Najvyšší súd zistil, že námietky v tejto časti po obsahovej stránke zodpovedajú uplatnenému dovolaciemu dôvodu, lebo spochybňujú právne posúdenie skutku alebo iné

hmotnoprávne posúdenie, avšak posúdil ich ako zjavne neopodstatnené. Skutkové zistenia súdov oboch stupňov totiž dovolací súd nemôže skúmať a meniť, preto bola opodstatnenosť námietok dovolateľov hodnotená len v nadväznosti na skutkový stav veci vyplývajúci predovšetkým z odsudzujúceho rozsudku súdu druhého stupňa. Tak ako je vysvetlené v nasledujúcich odsekoch, s námietkami z vecného hľadiska nebolo možné súhlasiť.

Dovolací súd nezistil dôvod na pochybnosti o správnosti právneho názoru súdu prvého i druhého stupňa v tomto smere. Navyše argumentáciu vzťahujúcu sa k tomuto dovolaciemu dôvodu obvinení uplatnili už v odvolacom konaní a odvolací súd sa s ňou pri plnení svojej revíznej povinnosti náležite vysporiadal (str. 41-42 druhostupňového rozhodnutia).

Pri posudzovaní trestnosti činu sa vždy vychádza zo zásady, že páchatelov skutok sa posudzuje podľa toho práva (trestného a mimotrestného), ktorého použitie je pre páchatel'a najpriaznivejšie, pričom vždy a vo všetkých smeroch sa použije, buď len právo (trestné alebo mimotrestné) platné v čase činu alebo právo neskoršie. Vzhľadom na uvedené nie je možné trestnosť skutku posúdiť čiastočne podľa zákona účinného v čase spáchania skutku (napríklad z hľadiska Trestného zákona) a čiastočne podľa zákona účinného v čase rozhodovania súdu (napríklad z hľadiska mimotrestných noriem, na ktoré Trestný zákon odkazuje).

Podľa § 231 ods. 1 písm. a) Tr. zák. účinného od 1. januára 2006, kto ukryje, na seba alebo iného prevedie, prenajme alebo prijme ako záloh vec, ktorá bola získaná trestným činom spáchaným inou osobou, potrestá sa odňatím slobody **až na tri roky**, zatiaľ čo podľa § 251 ods. 1 písm. a) Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, ten kto spácha uvedený trestný čin podielníctva, potresce sa odňatím slobody až na dva roky **alebo peňažným trestom**.

Z uvedeného je zrejmé, že peňažný trest uložený odvolacím súdom je miernejší trest ako podmienený trest odňatia slobody uložený obvinenému v prvostupňovom konaní, ktorý by mu pri aplikácii nového Trestného zákona ani nemohol byť uložený.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť aj tú skutočnosť, že obvinený F. N. dal pokyn na zaradenie fingoovaných dokladov - faktúr do časti položky neovplyvňujúcej základ dane a taktiež podal dodatočné- opravné daňové priznanie k DPH, kde nezahrnul fingoované doklady v apríli 2002, teda v čase vyšetrovania danej trestnej činnosti pod tlakom trestného stíhania. I keď sa obvinený F. N. snažil zmierniť následky svojho protiprávneho konania, čo

sa premietlo v úvahe súdu pri ukladaní trestu, konal tak pod tlakom trestného stíhania, čím nespĺnil jednu zo základných podmienok aplikácie ustanovenia o účinnej ľútosti-dobrovoľnosť.

Dovolací súd v tomto smere konštatuje, že súdy oboch stupňov správne posúdili, ktorý Trestný zákon je pre dovolateľov priaznivejší, čo súd prvého stupňa aj bližšie rozviedol na str. 128-129 prvostup. rozsudku. Ďalej je preto v tomto smere potrebné odkázať na predmetné rozhodnutie.

Reagujúc na námietku obvineného N. týkajúcu sa uloženia peňažného trestu vo výmere 20.000 - bez uvedenia meny na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu, je potrebné uviesť, že ide len o nesprávny výklad dovolateľa. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. apríla 2012, sp. zn. 3 To 8/2011, bol vyhotovený v písomnej podobe v súlade s rozsudkom, tak ako bol vyhlásený na verejnom zasadnutí 18. apríla 2012. Obvinenému predmetnú skutočnosť vysvetlila predsedníčka odvolacieho senátu aj v oznámení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. septembra 2012.

Najvyšší súd aj v tejto súvislosti preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že námietku obvinených uvedenú v dovolaní, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, nie je možné akceptovať.

Z vyššie uvedeného rozboru vyplýva, že dovolanie obsahuje argumenty a subjektívne názory stojace mimo uplatnených dovolacích dôvodov, lebo dovolací súd po preskúmaní veci žiaden z týchto dovolacích dôvodov nezistil.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por., dovolací súd musel dovolania obvinených M. S. a F. N. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 19. augusta 2014

JUDr. Štefan M i c h á l i k , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Kristína Cíhová